

Tariff 2023 – utfordringer og
konfliktberedskap

LL-kurs mars 2023

Innhold i økta

- Hvilke utfordringer står vi ovenfor
- Utdanningsforbundet Nordland sitt arbeid før, under og etter en streik
- Faglig støtte til lokallag
- Lokal mobilisering/Hva kan vi gjøre?
- Caser?
- Eventuelle møtepunkter underveis

En god lærer er en god start

Utdanningsforbundet organiserer over 185.000 lærere og ledere i barnehage, skole og resten av utdanningssystemet.

Bli medlem du også!

UTDANNING

Med en arbeidsgiver som

- Ikke verdsetter kompetansen
- Ikke synes læreryrket er voldsomt viktig
- Motarbeider minstenorm for lærertetthet
- Bruker unntaksbestemmelser for kvalifikasjoner aktivt
- Vil at flere skal jobbe som lærere på lik linje som kvalifiserte
- Brukte 1 mrd på fjordårets lønnsoppgjør på ubekvemstillegg som ikke treffer lærerne
- Mener at tillitsreformen skal handle om tillit til kommunene, ikke tillit til lærerne
- Motarbeider nasjonal utdanningspolitikk: følger ikke opp kompetansekrav, ønsker ikke å betale for rekruttering, ønsker ikke å betale for veiledningsordninga, var imot utvidelse av lærerskolen.

Andre utfordringer

- Økonomisk tap for alle våre medlemmer etter streiken i -22
- Et LO der representanten støttet Rikslønnsnemdas kjennelse, og der leder aktivt ønsker det samme som KS.
- Høyere lønns- og prisvekst enn forespeilet
- Deler av frontfaget som igjen oversteg ramma gitt til offentlig sektor
- En balansegang der vi unngår for polariserte medlemsmeninger
  - Krig og fred... og sånt
- Motargument mot at manglende rekruttering er egen feil (KS)
- En balansegang mot opinionen
- Et KS som «selger inn» personer med andre utdanninger som minst like gode til lærerjobben

Hva blir våre oppgaver

- Vise frem sinne, frustrasjon og resignasjon. Manglende motivasjon vil påvirke arbeidet
- Gi medlemmene et visst håp om at det nytter ved å få frem det positive.
- Vise frem konsekvenser utfordringene til lærerne og skolen har for barna.
- Lete etter stemning i organisasjonen og midler for å håndtere dette.
- Øve på å snakke om frontfag og ramme på en pedagogisk måte.
  - Vil mellomoppgjøret handle om dette?
- Snakke litt om hva som er mulig å oppnå
- Snu alle hodene til en Uniostreik, ikke Utdanningsforbundetstreik.
- Ta tempen på medlemmene. Er aggresjon intern eller ekstern?
- Medlemmene ønsker ikke å være fagforeningsfolk, men profesjonsutøvere – Vær profesjonell

Hva har vi oppnådd?

- Samhold og fellesskap?
- Politisk press som bare kan bli bedre
- Økt kunnskap i både organisasjon og kommunestyrer
- Mediadekning
- En større forståelse for kvalitet i skolen
- Kampvillighet?
- Fagforeningsbevissthet?

Men vil våre medlemmer klare å stå i årlige streiker... over tid?

Før konflikten -

- Organisasjonsdialog og opplæring
- Mobilisering
- Utdanningsforbundet med Unio-
budskap
- Bruke LL/HTV-samlinger til:
  - Kompetanseheving
  - Planlegging av aktiviteter/
arrangementer
  - Oppfordre til å påvirke
politikere

Overordnede krav fra
Utdanningsforbundet
- sendes Unio
2022

- Reallønnsvekst til alle – generelle, prosentvise tillegg
- Mindrelønn for lærerne må stoppes
- Sentral lønnsdannelse
- Lokale tillegg på objektive kriterier. Rettferdige, forutsigbare, legitime og etterprøvbare
- Strengere tariffbestemmelser ved tilsetting av lærere uten godkjent utdanning
- Sterkere og mer tydelige bestemmelser for tilleggskompetanse.
- Lederlønn skal baseres på ansvar, kompetanse og virksomhetens størrelse. Høyere lønn enn de de er satt til å lede.
- Frontfaget, lønnsnivå og –utvikling, sentral og lokal lønnsdannelse, Arbeidstid, pensjon

TARIFF 2023

- Tariffavtale gjelder to år
  - 1 år: mellomoppgjør
- Utdanningsforbundet sine krav blir sendt til Unio
- Ulike forhandlingsutvalg i Unio bestemmer krav
- Tarifforhandlinger sentralt og lokalt
  - Sentrale vil gjelde alle
  - Lokale vil gjelde hver enkelt bedrift
- Stor avstand- brudd
- Etter brudd – mekling
- Ved brudd på mekling - streik

Veien til tariffavtale

- Årlig
  - Hoved- og mellomoppgjør
- Partene blir enige under forhandling – uravstemning
- Partene godtar Riksmeklingsmannens forslag dersom forhandlingene går til mekling – uravstemning
- Frivillig eller tvungen lønnsnemnd etter streik – endelig vedtak

Når meklingen ikke fører frem

- Unio beordrer arbeidsnedleggelse for noen av sine medlemmer
- Lokal konfliktleder blir arbeidsgiver
- Kommandolinja blir Unio sentralt – Unio lokalt (de streikende)
- Kunnskap om streikegrunnlag viktig for alle andre
  - Vinne opinionen
  - Må arbeide raskt
- De ikke-streikende får en utfordrende og viktig rolle
  - Arbeid som normal
  - Hovedavtalen også under brudd
  - Gråtoner

Enn de ikke-streikende

Fylkeslagets rolle

- Støtte til streikeleder og lokalt KBU
- Synlighet / synlig ledelse og kontaktpersoner
- Støtte ikke-streikende lokallag både faglig og politisk
- Være medarrangør eller hovedarrangør der dette blir bedt om fra sentralledd
- Være synlig på arrangementer i regi av streikende lokallag
- Kontaktpersoner

Enn de ikke-streikende

Lokallagenes rolle

Være aktive pådrivere når opinionen skal vinnes

Påvirke lokale politikere med direkte kontakt, samt sentrale politikere med synlig argumentasjon

Drive opplysning og opplæring av egne medlemmer, samt skape kunnskap og forståelse.

Skape lokale unio-arrangementer på ettermiddagen for å få samhold og glede

Sende oppmerksomhet til de streikende og vise at dere bryr dere

Vedtak fst 64/22 fylkesstyret

Fordeling av tilbakeførte midler fra lokallagene

- 900 000 foreslå bevart for å skaffe egenkapital til særskilte medlemsaktiviteter
- Opptil 400 000,- settes av til direkte streikerelaterte aktiviteter for ikke-streikende lokallag i tråd med retningslinjer i **saksfremlegget.**
- Opptil 400 000,- foreslås fordelt ut til lokallagene etter de nye reviderte retningslinjene med søknadsfrist 1. juni på 200 000,- og 1. desember på 200 000,-
- Opptil 219 000,- Utreise til pensjonskurs i lokallag/regionalt

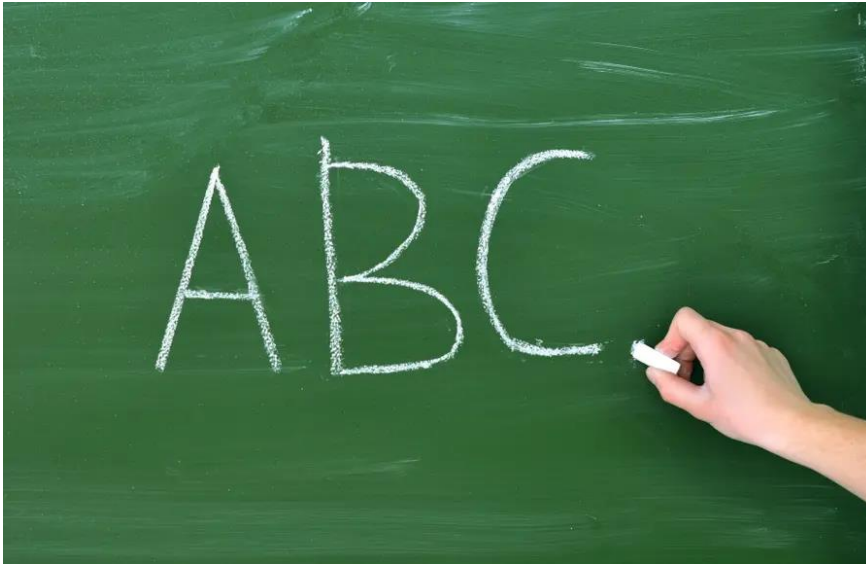
Gruppeoppgave

- Aktiviteter – gjerne i samarbeid med omkringliggende lokallag. Helst i samarbeid med resten av Unio. Mens det er streik

- Hva kan gjøres?
- Hvor fort kan vi organisere det?
- Kan noe planlegges på forhånd og i tilfelle?

Hvilke utfordringer møter vi som nye i år?

- Opinionen, KS, LO - NHO
- Politiske unnvikenhet og ansvarsfraskrivelse

For å komme seirende ut må samfunnet:

- Anerkjenne at ramma må være høyere i offentlig enn i privat sektor
- Anerkjenne at de høytutdannede må ha størst andel

For å vinne kampen må KS:

- Akseptere at det å rekruttere lærere er like viktig som det å rekruttere sykepleiere

For å få pengene vi bør ha må politikere:

- Tørre og ville blande seg inn i lønnsoppgjøret og enten skjevfordele eller gi ekstra ressurser
- Ikke være LO sine beste venner alene

Caser - brainstorming

Hva betyr
lærerutdanningen - lærer
før og etter

Rømmelæreren - Hvorfor
forlot yrket

Lønna strekker ikke til -
studielån, flytting til
billigere del av landet

Elev motivert av lærer -
fiksa skolen

Savnet lærer og egen
bekymring om
rekruttering – politikere
eller andre kjente folk

Lærer eller
barnehagelærerpar som
har valgt ulik yrkesvei -
lønn

Lærer eller
barnehagelærer som må
ha to jobber – sper på
lønn

Ferdigutdannet men
begynte aldri å jobbe i
skole/barnehage - bedre
arbeidsforhold/lønn der

Streiken

- Pensjon som andre
- Løftebrudd
  - Livsvarig Afp
  - Høyere egenandel
  - Stort tap for medlemmer
- Hastverk med ny avtale for våre medlemmer
- <3
- Mediahåndtering
- Autonomi

Tariffhoppinga

- Bekymringsverdig
- Årsaker
- Hvem?
- KS, PBL, Spekter, Virke, NHO
Geneo, FUS
- Og hva med 2023? Hva tenker vi?

Veien videre

- Organisasjonskommunikasjon

- Teamsmøter?
- Kort varsel?
- Hyppig?

- Forventninger

- Ved brudd - Hva aksepteres?
- Sentralt vs lokalt
- KS vs Politikere
- LO og YS?